

① 至難しなんの技わざ

- (dosl.) „Mimořádně obtížný úkol.“
- Odpovídá angl. *Gordian knot*.
- Odpovídá českému ‘Herkulův úkol.’

Alternativní forma: 至難しなんの業わざ¹

例文: がまんして、この連れんちゆう中あに合わせることはできる。だが彼らかれのほうしなんを変えるのは、至難のわざだ。

‘Zatnout zuby a přizpůsobit se této grupě, to bych dokázal. Ale změnit je, to je přímo nadlidský úkol.’

Poznámky k formě:

- 至 *ši* (音), *ita.ru* (訓) ‘získat, dosáhnout, přijít’
- 難 *nan* (音), *kata.i*, *muzuka.šii* (訓) ‘obtížný, nesnadný’
- 技 *waza* (訓) ‘technika’ (např. v bojových uměních)
- 業 *waza* (訓) ‘čin, počín’

② 亭主ていしゆの好きな赤烏帽子すあかえぼし

- Členovia rodiny by sa mali riadiť príkazmi hlavy rodiny, aj keď má zvláštny vkus, ako napríklad nosenie červenej *eboši*, ktorá bola zvyčajne čierna.
- (dosl.) „Pánova obľúbená červená *eboši*.“
- Istá podobnosť so slovenským ‘Proti gustu žiaden dišputát,’ alebo ‘Môj dom, môj hrad.’

Alternativní forma: 亭主ていしゆの好きな赤烏帽子すあかえぼし

例文: うちでは夕飯ゆうはんのときに必かならずみんな、主人しゆじんが好きな牛乳ぎゅうにゅうを飲むののよ。亭主の好きな赤烏帽子ね。²

‘Doma, keď večeríme, všetci bez výnimky pijeme manželovo obľúbené kravské mlieko. Je to „pánova obľúbená červená *eboši*“.’

Poznámky k formě:

- 亭主 *teišu* ‘hlava rodiny, manžel, pán, hostiteľ’
- 烏帽子 *eboši* klobúk/čiapka, zvyčajne z hodvábu, tkaniny či papiera.

¹ <http://jisho.org/search/%E8%87%B3%E9%9B%A3%E3%81%AE%E6%8A%80>

² <http://kotowaza-allguide.com/te/teisyunosukinaakaeboshi.html> [10-04-2016]

③ ちょうさんぼし
朝三暮四

- Snaha změnit něco, co už je dáno.
- (dosl.) „Tři ráno, čtyři večer.“
- Podobá se českému ‘Prašť jak uhod’, ‘Jeden za 18, druhý bez dvou za dvacet.’

例文：

げんきんしきゅう すなお よろこ ぶんであて へ
現金支給には素直に喜べない。その分手当が減るのだから、
めさき かね いっきいちゆう もの ちょうさんぼし
目先の金に一喜一憂している者は朝三暮四である。

‘Z výplaty (zálohy) v hotovosti se nedokážu upřímně radovat. Jelikož se o danou částku sníží bonusy, pro lidi, co se jednorázově zaradují nad penězi před sebou, to je prašť jako uhod.’

Poznámky k formě:

- 暮 *bo* (音), *ku.reru* (訓) ‘sounrak’

④ じごうじとく
自業自得

- Nieť následky vlastných činov, správania.
- (dosl.) „Vlastné skutky, vlastné výsledky.“
- Odpovídá angl. *What goes around, comes around.* nebo *As you sow, so shall you reap.*
- Podobá se českému ‘Sklidíš, co zaseješ,’ ‘Každý svého štěstí strůjcem.’
- Podobá se slovenskému ‘Ako si ustelieš, tak budeš spať.’ Alebo ‘Ako sa do hory volá, tak sa z nej ozýva.’

Alternativní forma: じじょうじぼく
自縄自縛

例文：

うそ みな そう く じごうじとく
嘘ばかりついてるから、皆に総すかんを食うんだ。自業自得だよ。

‘Stále len klameš, a preto ťa ľudia neberú vážne. Máš, co si zaslúžiš.’

Poznámky k formě:

- 業 *gó* (音) ‘karma, univerzálny zákon príčiny a následku, dôsledky našich myšlienok, slov a skutkov’ (buddhistický pojem)
- 自 *dži* (音), *mizuka.ra* (訓) ‘sám, seba, vlastný’
- 得 *e.ru* (訓) ‘získať, obdržať’